

Internetowa baza tekstów prawnych OpenLEX

INTERPRETACJA INDYWIDUALNA - stanowisko w części prawidłowe, a w części nieprawidłowe

Szanowna Pani,

stwierdzam, że Pani stanowisko w sprawie oceny skutków podatkowych opisanego stanu faktycznego w podatku od spadków i darowizn jest:

- w części dotyczącej wpłat oznaczonych imieniem i nazwiskiem - **prawidłowe**,
- w części dotyczącej wpłat uniemożliwiających identyfikację oraz sposobu zgłoszenia darowizn właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego - **nieprawidłowe**.

Zakres wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej

10 listopada 2024 r. wpłynął Pani wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej dotyczącej m.in. podatku od spadków i darowizn w zakresie otrzymania środków pieniężnych ze zbiórki. Treść wniosku jest następująca:

Opis stanu faktycznego

W związku ze śmiercią Pani męża, koleżanka z jego pracy zorganizowała zbiórkę na portalu (...) pod nazwą " (...)", której beneficjentami jest Pani oraz dwoje Państwa małoletnich dzieci. W (...) roku przelano Pani z tej zbiórki kwotę (...) zł. Otrzymała Pani również potwierdzenia przelewów darowizn oraz zestawienie wpłat. Najwyższa pojedyncza wpłata wyniosła (...) zł. Część wpłat zawiera imię i nazwisko darczyńcy, część tylko imię, a część jest anonimowa.

W uzupełnieniu wniosku wyjaśniła Pani dodatkowo, że w (...) r. otrzymała Pani na swoje konto bankowe środki pieniężne. Środki te zostały przebrane przez koleżankę Pani zmarłego męża, która organizowała publiczną zbiórkę na portalu (...). Celem tej zbiórki było wsparcie Pani i Pani rodziny (dwojga małoletnich dzieci) po nagłej śmierci Pani męża, (...).

Zbiórka była przeprowadzona publicznie, a wpłacający dobrowolnie przekazywali różne kwoty na ten cel. Proces organizacji i formalności związanych ze zbiórką prowadziła wspomniana koleżanka z pracy Pani męża. Była ona w kontakcie z portalem (...), dostarczając wymagane dokumenty, takie jak:

- akt zgonu (...),
- skan Pani dowodu osobistego,
- zgody podpisane na prowadzenie zbiórki.

Po weryfikacji tożsamości i dokumentów, portal (...) przekazał zgromadzone środki na konto organizatorki zbiórki, która następnie przebrała je na Pani konto bankowe.

Z regulaminu portalu (...) wynika, że:

1. Wpłaty dokonywane przez uczestników zbiórki są traktowane jako darowizny na cel określony w

opisie zbiórki.

2. Beneficjentami darowizn są osoby wskazane w celu zbiórki.
3. Organizując zbiórkę na rzecz innej osoby (tzw. beneficjenta), organizator musi uzyskać jej zgodę na taką inicjatywę oraz na przetwarzanie jej danych osobowych.
4. Środki są wypłacane organizatorowi zbiórki, który następnie przekazuje je beneficjentom.

Pytania

Czy tę darowiznę musi Pani zgłosić do urzędu skarbowego, tak jak zgłaszała Pani spadek na formularzu SD-Z2, czy powinna Pani uwzględnić ją w deklaracji podatkowej za siebie i dzieci w przyszłym roku? Czy musi Pani zapłacić podatek od tej darowizny?

Chciałaby Pani potwierdzić, czy faktycznie jest tak, że jeśli wpłata od pojedynczej osoby nie przekroczyła 5733 zł, to nie musi Pani płacić podatku. Chciałaby Pani również upewnić się, czy w przypadku, gdy zbiórka została ogłoszona na Pani rodzinę, a beneficjentami jest Pani oraz Pani dwoje małoletnich dzieci, każda pojedyncza wpłata powinna być podzielona na 3 osoby.

Pani stanowisko w sprawie

W Pani ocenie, środki otrzymane z publicznej zbiórki stanowią darowizny od wpłacających, a każda wpłata powinna być rozpatrywana indywidualnie w kontekście przekroczenia kwoty wolnej od podatku (5733 zł). W przypadku przekroczenia tej kwoty darowizna powinna być zgłoszona w deklaracji SD-Z2. Jeśli nie przekracza tej kwoty, nie ma obowiązku jej zgłoszenia.

Środki zebrane na portalu (...), przeznaczone na wsparcie Pani oraz Pani dzieci, powinny być podzielone proporcjonalnie pomiędzy Państwa troje. Wpłaty przypadające na każdą osobę powinny być oceniane pod kątem ich wysokości względem kwoty wolnej od podatku.

Powyżej przywołaliśmy tylko tę część Pani stanowiska, która odnosi się do podatku od spadków i darowizn.

Ocena stanowiska

Stanowisko, które przedstawiła Pani we wniosku jest w części prawidłowe i w części nieprawidłowe.

UZASADNIENIE interpretacji indywidualnej

Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 596):

Podatkowi od spadków i darowizn, zwanemu dalej "podatkiem", podlega nabycie przez osoby fizyczne własności rzeczy znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub praw majątkowych wykonywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tytułem darowizny, polecenia darczyńcy.

Ustawa nie definiuje pojęcia darowizny, w związku z tym należy sięgnąć do ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.).

Z art. 888 § 1 Kodeksu cywilnego wynika, że:

Przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku.

Jak stanowi art. 890 § 1 cyt. Kodeksu:

Oświadczenie darczyńcy powinno być złożone w formie aktu notarialnego. Jednakże umowa darowizny zawarta bez zachowania tej formy staje się ważna, jeżeli przyrzeczone świadczenie zostało spełnione.

Stosownie do treści art. 5 ustawy o podatku od spadków i darowizn:

Obowiązek podatkowy ciąży na nabywcy własności rzeczy i praw majątkowych.

Artykuł 6 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 4 ww. ustawy stanowi, że:

Obowiązek podatkowy powstaje - przy nabyciu w drodze darowizny - z chwilą złożenia przez darczyńcę oświadczenia w formie aktu notarialnego, a w razie zawarcia umowy bez zachowania przewidzianej formy - z chwilą spełnienia przyrzeczonego świadczenia; jeżeli ze względu na przedmiot darowizny przepisy wymagają szczególnej formy dla oświadczeń obu stron, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą złożenia takich oświadczeń.

Jeżeli nabycie niezgłoszone do opodatkowania stwierdzono następnie pismem, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą sporządzenia pisma; jeżeli pismem takim jest orzeczenie sądu, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia. W przypadku gdy nabycie nie zostało zgłoszone do opodatkowania, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą powołania się przez podatnika przed organem podatkowym na fakt nabycia.

Jak wynika z art. 7 ust. 1 tej ustawy:

Podstawę opodatkowania stanowi wartość nabytych rzeczy i praw majątkowych po potrąceniu długów i ciężarów (czysta wartość), ustalona według stanu rzeczy i praw majątkowych w dniu nabycia i cen rynkowych z dnia powstania obowiązku podatkowego. Jeżeli przed dokonaniem wymiaru podatku nastąpi ubytek rzeczy spowodowany siłą wyższą, do ustalenia wartości przyjmuje się stan rzeczy w dniu dokonania wymiaru, a odszkodowanie za ubytek należne z tytułu ubezpieczenia wlicza się do podstawy wymiaru.

W myśl art. 8 ust. 1 omawianej ustawy:

Wartość nabytych rzeczy i praw majątkowych przyjmuje się w wysokości określonej przez nabywcę, jeżeli odpowiada ona wartości rynkowej tych rzeczy i praw, a wartość praw do wkładów oszczędnościowych - w wysokości tych wkładów.

Artykuł 9 ust. 1 oraz 2 ustawy o podatku od spadków i darowizn stanowi natomiast, że:

Opodatkowaniu podlega nabycie, od jednego zbywcy, własności rzeczy i praw majątkowych o czystej wartości przekraczającej:

1)

36 120 zł - jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do I grupy podatkowej;

2)

27 090 zł - jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do II grupy podatkowej;

3)

5733 zł - jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do III grupy podatkowej.

Jeżeli nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych od tego samego zbywcy następuje więcej niż jeden raz, do czystej wartości rzeczy i praw majątkowych ostatnio nabytych dolicza się czystą wartość rzeczy i praw majątkowych nabytych dotychczas od tego samego zbywcy w roku, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, i w okresie 5 lat poprzedzających ten rok. Od podatku obliczonego od łącznej wartości nabytych rzeczy i praw majątkowych potrąca się podatek przypadający od opodatkowanych poprzednio nabytych rzeczy i praw majątkowych. Wynikająca z obliczenia nadwyżka podatku nie podlega ani zaliczeniu na poczet innych podatków, ani zwrotowi. Nabywcy obowiązani są w zeznaniu podatkowym wymienić rzeczy i prawa majątkowe nabyte w podanym wyżej okresie.

Zgodnie z art. 14 ust. 1-3 tej ustawy:

Wysokość podatku ustala się w zależności od grupy podatkowej, do której zaliczony jest nabywca.

Zaliczenie do grupy podatkowej następuje według osobistego stosunku nabywcy do osoby, od której lub po której zostały nabyte rzeczy i prawa majątkowe.

Do poszczególnych grup podatkowych zalicza się:

1)

do grupy I - małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę i teściów;

2)

do grupy II - zstępnych rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków, małżonków innych zstępnych;

3)

do grupy III - innych nabywców.

Stosownie do treści art. 17a ust. 1 cyt. ustawy:

Podatnicy podatku są obowiązani, z zastrzeżeniem ust. 2, złożyć, w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego, właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego zeznanie podatkowe o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych według ustalonego wzoru. Do zeznania podatkowego dołącza się dokumenty mające wpływ na określenie podstawy opodatkowania.

Jak wynika z opisu stanu faktycznego, w związku ze śmiercią Pani męża, koleżanka z jego pracy zorganizowała zbiórkę, której beneficjentami jest Pani oraz dwoje Państwa małoletnich dzieci. W (...) roku przelano Pani z tej zbiórki kwotę (...) zł. Otrzymała Pani również potwierdzenia przelewów darowizn oraz zestawienie wpłat. Najwyższa pojedyncza wpłata wyniosła (...) zł. Część wpłat zawiera imię i nazwisko darczyńcy, część tylko imię, a część jest anonimowa. Środki zostały przebrane przez koleżankę Pani zmarłego męża, która organizowała publiczną zbiórkę. Po weryfikacji tożsamości i dokumentów, portal przekazał zgromadzone środki na konto organizatorki zbiórki, która następnie przebrała je na Pani konto bankowe. Z regulaminu portalu wynika, że wpłaty dokonywane przez uczestników zbiórki są traktowane jako darowizny na cel określony w opisie zbiórki. Beneficjentami darowizn są osoby wskazane w celu zbiórki. Środki są wypłacane organizatorowi zbiórki, który następnie przekazuje je beneficjentom.

Stoi Pani na stanowisku, że środki otrzymane z publicznej zbiórki stanowią darowizny od

wpłacających, a każda wpłata powinna być rozpatrywana indywidualnie w kontekście przekroczenia kwoty wolnej od podatku. W przypadku przekroczenia tej kwoty darowizna powinna być zgłoszona w deklaracji SD-Z2. Jeśli nie przekracza tej kwoty, nie ma obowiązku jej zgłoszenia. Środki zebrane na portalu zrzutka.pl, przeznaczone na wsparcie Pani oraz Pani dzieci, powinny być podzielone proporcjonalnie pomiędzy Państwa troje. Wpłaty przypadające na każdą osobę powinny być oceniane pod kątem ich wysokości względem kwoty wolnej od podatku.

Nie możemy zgodzić się z Pani stanowiskiem, że otrzymane wpłaty po przekroczeniu kwoty wolnej powinna Pani zgłosić na formularzu SD-Z2. Każda bowiem wpłata zidentyfikowanego darczyńcy, który nie należy względem Pani do "zerowej" grupy podatkowej (a więc oprócz Pani zstępnych, wstępnych, rodzeństwa, pasierba, ojczyma i macochy) powinna być klasyfikowana jako wpłata od darczyńcy zaliczonego odpowiednio do I, II i III grupy podatkowej, od których nabycie - powyżej kwoty wolnej z zachowaniem zasady kumulacji przewidzianej w cytowanym wyżej art. 9 ust. 2 ustawy o podatku od spadków i darowizn - podlega zgłoszeniu w zeznaniu podatkowym o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych SD-3, na mocy art. 17a ust. 1 omawianej ustawy.

Aby wpłata mogła zostać uznana za darowiznę w celu prawidłowego zgłoszenia do opodatkowania, koniecznym jest, aby darczyńca był możliwy do zidentyfikowania przynajmniej z imienia i nazwiska.

Wszystkie zatem wpłaty od anonimowych darczyńców, lub których nie można zidentyfikować (oznaczone mailem, nickiem, loginem, samym imieniem, itp.) nie mogą zostać uznane za darowizny w rozumieniu art. 888 Kodeksu cywilnego, gdyż nie jest możliwe wskazanie, kto w danej sprawie w istocie jest darczyńcą.

Treścią umowy darowizny jest zobowiązanie darczyńcy do bezpłatnego spełnienia świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku. Tak określone essentialia negotii umowy darowizny pozwalają zaliczyć ją do umów jednostronnie zobowiązujących - w których to darczyńca jest stroną, która się zobowiązuje do określonego świadczenia. Przy anonimowych wpłatach nie można mówić o wskazaniu konkretnego darczyńcy.

Ma Pani jednak rację w odniesieniu do wpłat od osób, które można zidentyfikować z imienia i nazwiska. W stosunku do wpłat od takich osób - skoro beneficjentami są 3 osoby - będzie miała zastosowanie zasada, o której wspomina Pani we własnym stanowisku, a więc osobnej kwoty wolnej dla każdego z obdarowanych. Jeśli kwota darowizny nie przekroczy dla jednego obdarowanego kwoty 5733 zł, to nie wymaga ona zgłoszenia w zeznaniu SD-3 właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego.

Dodatkowe informacje

Informacja o zakresie rozstrzygnięcia

Interpretacja dotyczy stanu faktycznego, który Pani przedstawiła i stanu prawnego, który obowiązywał w dacie zaistnienia zdarzenia.

Ta interpretacja dotyczy wyłącznie podatku od spadków i darowizn, w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych zostanie wydane odrębne rozstrzygnięcie.

POUCZENIE o funkcji ochronnej interpretacji

- Funkcję ochronną interpretacji indywidualnych określają przepisy art. 14k-14nb ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.). Interpretacja będzie mogła pełnić funkcję ochronną, jeśli Pani sytuacja jest zgodna (tożsama) z opisem stanu faktycznego i zastosuje się Pani do interpretacji.

- Zgodnie z art. 14na § 1 Ordynacji podatkowej:

Przepisów art. 14k-14n Ordynacji podatkowej nie stosuje się, jeśli stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe będące przedmiotem interpretacji indywidualnej jest elementem czynności, które są przedmiotem decyzji wydanej:

1)

z zastosowaniem art. 119a;

2)

w związku z wystąpieniem nadużycia prawa, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;

3)

z zastosowaniem środków ograniczających umowne korzyści.

- Zgodnie z art. 14na § 2 Ordynacji podatkowej:

Przepisów art. 14k-14n nie stosuje się, jeżeli korzyść podatkowa, stwierdzona w decyzjach wymienionych w § 1, jest skutkiem zastosowania się do utrwalonej praktyki interpretacyjnej, interpretacji ogólnej lub objaśnień podatkowych.

POUCZENIE o prawie do wniesienia skargi na interpretację

Ma Pani prawo do zaskarżenia tej interpretacji indywidualnej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Zasady zaskarzania interpretacji indywidualnych reguluje ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.; dalej jako "PPSA").

Skargę do Sądu wnosi się za pośrednictwem Dyrektora KIS (art. 54 § 1 PPSA). Skargę należy wnieść w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia interpretacji indywidualnej (art. 53 § 1 PPSA):

- w formie papierowej, w dwóch egzemplarzach (oryginał i odpis) na adres: Krajowa Informacja Skarbowa, ul. Warszawska 5, 43-300 Bielsko-Biała (art. 47 § 1 PPSA), albo

- w formie dokumentu elektronicznego, w jednym egzemplarzu (bez odpisu), na adres Krajowej Informacji Skarbowej na platformie ePUAP: /KIS/wnioski albo /KIS/SkrytkaESP (art. 47 § 3 i art. 54 § 1a PPSA).

Skarga na interpretację indywidualną może opierać się wyłącznie na zarzucie naruszenia przepisów postępowania, dopuszczeniu się błędu wykładni lub niewłaściwej oceny co do zastosowania przepisu prawa materialnego. Sąd jest związany zarzutami skargi oraz powołaną podstawą prawną (art. 57a PPSA).

Podstawa prawna dla wydania interpretacji

Podstawą prawną dla wydania tej interpretacji jest art. 13 § 2a oraz art. 14b § 1 Ordynacji podatkowej.